

Kdo je tukaj osel: Za zelene elektrarne smo dali milijardo, koliko elektrike za to dobimo?

[09.04.2018](#) 18:26

Za sončne, bioplinske in druge zelene elektrarne smo od leta 2004 plačali milijardo evrov subvencij – kaj smo za to dobili?

[Jurij Šimac](#)

Foto: Shutterstock

Lastniki »zelenih« elektrarn, ki se ukvarjajo s proizvodnjo obnovljivih virov energije, sem sodijo sončne, vetrne in druge elektrarne, so od države lani dobili dobrih 140 milijonov evrov subvencij. S tem je Slovenija dosegla mejnik – subvencije zelenih virov energije so nas do zdaj stale milijardo evrov. In tudi če ne priklopimo nobene več, nas bodo stale še enkrat toliko. Kaj smo za ta denar dobili?

Najprej razlaga: za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije država zasebnim investitorjem plačuje subvencijo. Ta je navadno v obliki zagotovljene odkupne cene za proizvedeno elektriko (o razliki med tržno in subvencionirano ceno nekoliko pozneje), pogodbe so v večini primerov sklenjene za 15 let. Zaradi velikega razmaha – predvsem na področju sončnih elektrarn – investicij v obnovljive vire energije država v zadnjih letih investitorjem razdeli več kot 120 milijonov evrov subvencij na leto. Kot je razvidno iz podatkov družbe Borzen, ta skrbi za razdeljevanje subvencij, je država lastnikom sončnih in

drugih »zelenih« elektrarn lani razdelila 143 milijonov evrov, kar je tri milijone evrov manj kot leto prej.

Z lanskimi 143 milijoni evrov subvencij pa je skupna vrednost subvencij, ki jih je država izplačala investitorjem v »zelene« elektrarne, preseгла milijardo evrov (od leta 2004).

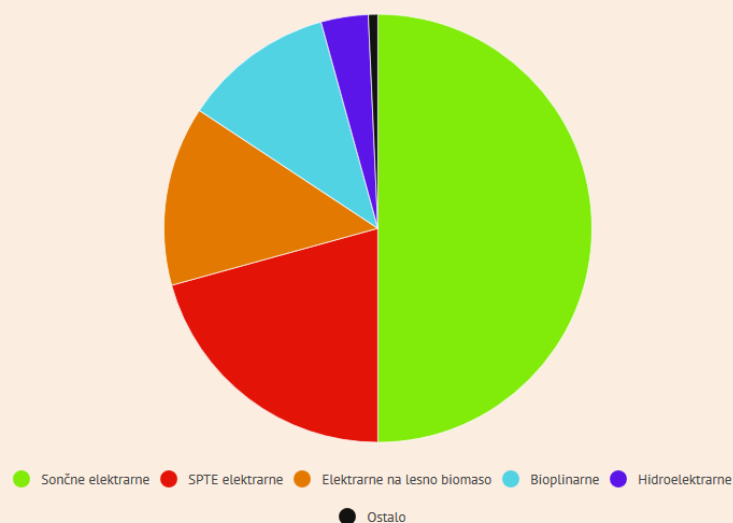
Od kod pride ta denar? Morda ste na položnicah za elektriko kdaj opazili postavko [»prispevek za SPTE in OVE«](#). V subvencijsko blagajno torej plačujejo vsi porabniki električne energije, tako gospodinjstva kot podjetja, v zadnjem času pa v omenjeno blagajno plačujejo tudi kupci bencina in dizla.

Kdo je dobil koliko?

Levji delež subvencij so si lani, tako že prejšnja leta, odrezale sončne elektrarne. Od 143 milijonov evrov so lastniki sončnih elektrarn prejeli 70 milijonov evrov subvencij. Po podatkih Borzena je povprečna podpora na megavatno uro elektrike iz sončne elektrarne lani znašala 254 evrov. Za ilustracijo: to je skoraj desetkrat več od trenutne cene megavatne ure na borzi z električno energijo v Leipzigu.

Kdo si je lani razdelil 143 milijonov evrov

Vir: Borzen

254 evrov

Toliko znaša povprečna subvencija za proizvedeno megavatno uro iz sončne elektrarne.

37 evrov

Toliko je danes stala megavatna ura elektrike na borzi z elektriko v Leipzigu.

In kaj smo za ta denar dobili?

Iz vseh obnovljivih virov energije smo lani dobili 937 gigavatnih ur elektrike. Največ, nekaj več kot 30 odstotkov, so je proizvedle naprave za sočasno proizvodnjo toplote in elektrike (SPTe) z uporabo zemeljskega plina ali drugega fosilnega goriva, na drugem mestu so sončne elektrarne, ki so proizvedle 29 odstotkov vse elektrike, ki je prišla iz obnovljivih virov energije.

A kaj številka 937 gigavatnih ur pravzaprav pomeni? Je to malo ali veliko? Glede na vložek – milijarda evrov v obliki subvencij – je številka zelo majhna. V Sloveniji letno proizvedemo okoli 16 tisoč gigavatnih ur elektrike, iz »zelenih« elektrarn torej dobimo manj kot deset odstotkov vse elektrike. Še ena neprijetna resnica: vse zelene elektrarne, ki so nas do zdaj stale milijardo evrov, letno proizvedejo 937 gigavatnih ur elektrike, razvpiti in (pre)dragi TEŠ 6, ki je stal 1,5 milijarde evrov, pa je lani proizvedel 3.100 gigavatnih ur elektrike.

Kdo proizvede koliko elektrike v Sloveniji? (ocena za leto 2017, v GWh)

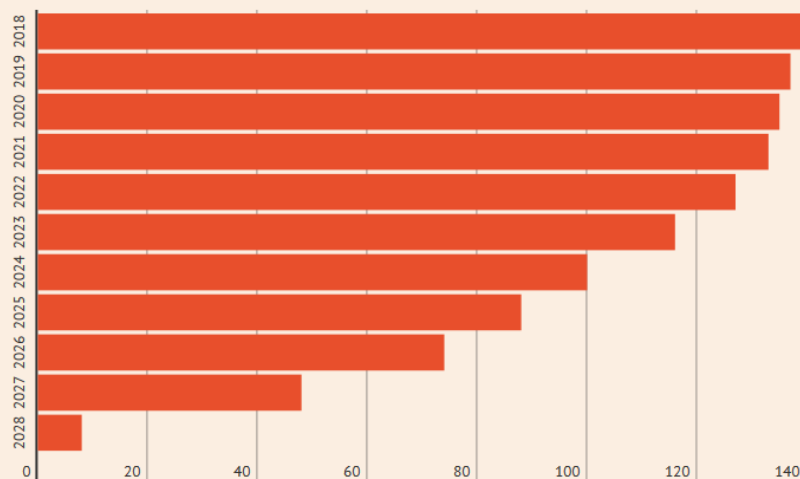

Vir: Energetska bilanca RS za leto 2017

Projekcije: zeleni viri energije nas bodo stali vsaj dve milijardi evrov

V zadnjih štirih letih se je subvencioniranje novih »zelenih« elektrarn precej umirilo. Razlog: če bi želeli z enakim tempom subvencije deliti še naprej, bi morali prek položnic za elektriko močno dodatno obremeniti gospodinjstva in industrijo. Vseeno pa bomo račun za »zeleni bum« med letoma 2009 in 2013 plačevali še dolgo. Pogodbe za subvencije, oziroma zagotovljen odkup elektrike po točno določeni ceni, se namreč praviloma podpisujejo za obdobje 15 let. To pomeni, da tudi če ne subvencioniramo nobene nove »zelene« elektrarne več, bomo račune plačevali približno do leta 2030. Končni račun (to so podatki vlade iz leta 2015): dve milijardi evrov.

Koliko bi nas še stala zelena pravljica, če ne priklopimo nobene nove naprave več? (letno, v milijonih EUR)

Vir: Vladna gradiva, ministrstvo za infrastrukturo

2,03

milijarde evrov bi znašal končni račun za subvencioniranje zelenih virov energije, če ne bi priklopili nobene nove več.